

१४ सर्गः रामेण विना पृथग्विनेति पञ्चमी न पुष्फोट न स्फुटितं सहस्रधा
सहस्राद्याविधार्थे धा ॥ ५६ ॥

भ० लौहवन्धैरित्यादि । लौहविकारैर्वन्धनैर्मम मनः किं बबन्धे
बद्धं अर्थाद्विधात्रा बन्धौगबन्धक्बधक् बन्धे नु वितर्के किम्वा
वज्रेण तन्निर्मितं माल माने कर्मणि रूपद्वयं यस्माद्रामेण विना
सहस्रप्रकारेण न स्फुटितं स्फुटिर्विसरणे विशब्देरहितार्थः
अन्यारभ्येति पञ्चमी संख्यायाधाच्प्रकारे इति धाच् ॥ ५६ ॥

उत्तेरिथ समुद्रं त्वं मदर्थेऽरीन् जिहिंसिथ । ममर्थ
चातिघोरां मां धिग्जीवितलघूकृतां ॥ ५७ ॥

ज०म० उत्तेरिथेत्यादि । मदर्थे मन्निमित्तं समुद्रमुत्तेरिथ उत्ती
र्णोऽसि तृफलेत्यादिना एत्वाभ्यासलोपौ तथा अरीन्निजघ्निथ नि
हतवानसि थलि रूपं यतोमदर्थे ममर्थ मरणावस्थाङ्गतोऽसि
अतोऽतिघोरामतिरौद्रां मान्धिक् जीवनलघूकृतां जीवत्याजित
महत्त्वात् ॥ ५७ ॥

भ० उत्तेरिथेत्यादि । हे प्रिय मदर्थे मत्प्रयोजननिमित्तं त्वं
समुद्रं उत्तीर्णवान् तूतरेऽभिभवे सुत्यां तृफलेति अतएवं खिलो
पश्च वृत्तोवेमदत्यत्र अठोढीपसेरित्युक्तेरिमोदीर्घाभावः अरीन्
निजघ्निथ हतवानसि हनलो गतौ बध्ने सृजदृशच पाठात्त्वतइति
पक्षे इम् हनगमित्यादौ अणवित्यस्य कचिद्भभिचारादुङो लोपः